

Hepimiz farklı farklı zelliklere sahibiz. Kimi zelliklerimiz diğerlerine g re daha k t , kimileri de tersine çok iyi. Milyarlarca insan arasında k ç c k bir grup, sanat, bilim ve sporlarda daha nce kimsenin erişemediği noktalara ulaşma şansına sahip olabiliyor. Satranç d nyasının birkaç harika çocuğuyla tanışmaya ne dersiniz?

12 Mart 1987'de Azerbaycan'da Bakü'de doğan Timur Recebov tüm zamanların en küçük büyükustası oldu. Rekor 1958'den 1991'e kadar efsanevi Amerikalı oyuncu Bobby Fischer'in elindeydi: 15 yaş+6 ay. Fischer büyükusta olduktan sonra da 7 yıl boyunca dünyanın en genç büyükustası olarak kalmıştı.

Tüm zamanların en güçlü bayan oyuncusu, Judit Polgar (Macaristan), 1991 yılında en küçük büyükusta rekorunu ele geçirdi: 15 yaş+148 gün... Macaristan Süper Birinciliğini, o zaman 40 yaşlarında olan meşhur büyükustalar Sax ve Adorjan'ın yarımşar puan önünde bitirerek Fischer'in rekorunu 1 ay farkla kırmıştı. Peter Leko (Macaristan) ise 1994 Wijk aan Zee Turnuvası'nda rekorun yeni sahibi olmuştu: 14 yaş+145 gün... Leko ve Polgar bugün ulusal takımlarının ilk iki masasında yan yana mücadele veriyorlar.

Leko'nun rekoru da uzun ömürlü olmadı ve Etienne Bacrot (Fransa, 14 yaş+2 ay), Ruslan Ponomariov (Ukrayna, 14 yaş+17 gün) ve Bu Xiangzhi (Çin) ardi ardına "en genç büyükusta"lar oldular. Ta ki Azeri yetenek Recebov büyükusta olana kadar: 14 yaş+14 gün...

Timur Recebov, bugüne kadar katıldığı Dünya ve Avrupa yaş grupları şampiyonalarında kendinden yaşça büyük çocuklar arasında çok sayıda birincilik aldı.

Timur Recebov-F. Nijboer (E97) Wijk aan Zee 2001

1.d4 Af6 2.c4 g6 3.Ac3 Fg7 4.e4 d6 5.Fe2 0-0 6.Af3 e5 7.0-0 Ac6 8.d5 Ae7 9.b4 Ah5 10.Ke1 f5 11.Ag5 Af6 12.f3 c6 13.Fe3 Fh6 14.h4 cxd5 15.cxd5 f4 16.Ff2 Fxg5 17.hxg5 Ah5 18.Kc1 Ag3 19.Vd2 Fd7 20.Fb5 Fc8 21.Ae2 Fd7 22.Ac3 Fc8 23.Kc2 a6 24.Fd3 Fd7 25.Ae2 Axe2 26.Fxe2 Fa4 27.Kc3 Vd7 28.Kec1 Kac8 29.Ff1 Kxc3 30.Kxc3 Kc8 31.g3

fxg3 32.Fxg3 Fb5 33.Fg2 Kxc3 34.Vxc3 Ac8 35.Şh2 Vd8 36.f4 exf4 37.Fxf4 Fd7 38.Fc1 Şf7 39.Vg3 Vh8 40.Vf2 Şe8 41.Fb2 Vf8 42.Ff6 h6 43.e5 Ff5 44.Fh3 Fxh3 45.Şxh3 hxg5 46.Vc2 Şf7 47.Şg4 Ae7 48.e6 Şg8 49.Şxg5 Vc8 50.Vxc8 Axc8 51.Şxg6 Şf8 52.Fd8 Şe8 53.e7 Aa7 54.a4 Ac8 55.Şf6 b6 56.Şe6 b5 57.a5 Axe7 58.Fb6 Ag6 59.Şxd6 Af4 60.Fc5 Şd8 61.Şc6 Ad3 62.Fd6 Şc8 63.Şb6 Şd7 64.Ff8 Af4 65.Şxa6 Şc7 66.d6 Şc6 67.Şa7 Ae6 68.Fe7 Ad4 69.a6 1-0

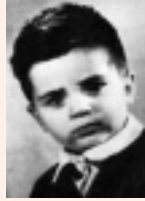
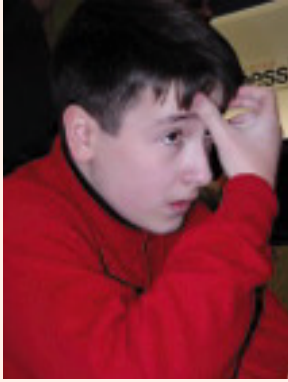
Elbette küçük yaşta rekorlar kırmak, başarılar kazanmak, gelecekte de başarılı olunacağını göstermiyor. Bir uğraşıya geç yaşta başlamak da başarıya engel değil. Vasiukov 15, Rubinstein 18 yaşında satranç öğrendiler. Ama kendilerinden 10-12 yıl önce satranca başlamış sayısız kişinin arasından sıyrılıp satranç tarihine adlarını yazdırdılar. "Satranç tarihi" deyince iki unutulmaz harika çocuğa değinmeden geçmeyelim: Capablanca

Reshevsky

Ponomarev

Kasparov

Recebov

Polgar

"Menejerimi öpün, size daha ucuza gelir!" Ne yazık ki o zaman oynadığı partilerin önemli bir kısmı şu anda kayıptır. Bir çokmasa gösterisinde Hollywood yıldızı Humphrey Bogart'ı yendiğini biliyoruz. Charlie Chaplin'le oynadığı söylenen bir oyun:

Charlie Chaplin-S. Reshevsky (C43) Los Angeles 1921 (?)

1.e4 e5 2.Af3 Af6 3.d4 exd4 4.e5 Ae4 5.Ve2 Ac5 6.Axd4 Ac6 7.Fe3 Axd4 8.Fxd4 Ae6 9.Fc3 Fe7 10.Ad2 0-0 11.Ae4 d5 12.0-0-0 Fd7 13.Ag3 c5 14.Fd2 b5 15.Af5 d4 16.h4 Ac7 17.Axe7 Vxe7 18.Fg5 Ve6 19.Şb1 Ad5 20.g3 Ab4 21.b3 Va6 22.a4 Va5 23.Şb2 bxa4 24.Ka1 Kab8 25.Şc1 a3 26.Fd2 Fe6 27.Fxb4 cxb4 28.Va6 Vc5 29.Fc4 Kbc8 0-1

Bir çokmasa gösterisinde (San Francisco 1921) harika çocuğa yenilen Berkeley matematikçilerinden Prof. B. A. Bernstein, Reshevsky için şunları söylüyordu: "Küçük çocuk masadan masaya koşuyor, tek-tük istisnalar dışında hamlelerini birkaç saniye içerisinde yapıyor. 7 yaşında gösteren 9 yaşındaki vücudu zeki bir yetişkinin gelişkin hisleriyle donanmış." Son olarak British Chess Magazine'in o günkü editörünü yendiği bir oyun... Her ikisi de körleme (kapalı göz) oynuyorlar!

Sammy Reshevsky-R. Griffith (C67) Londra 1920

1.e4 e5 2.Af3 Ac6 3.Fb5 Af6 4.0-0 Axe4 5.d4 Fe7 6.Ke1 Ad6 7.Fxc6 bxc6 8.dxe5 Ab7 9.Ac3 0-0 10.Ad4! Ac5 11.f4 Ae6 12.Fe3 Axd4 13.Fxd4 d5 14.Vf3 Ff5 15.g4! Fxc2 16.Kac1 c5 17.Kxc2 cxd4 18.Axd5 c5 19.f5 Fg5 20.Kxc5 Kc8 21.Kxc8 Vxc8 22.f6 Ke8 23.Ae7 Kxe7 24.fxe7 Fxe7 25.Kf1 Ve8 26.Vd5 Fd8 27.Kxf7 Vxf7 28.Vxd8 Vf8 29.Vxf8 Şxf8 30.Şf2 1-0

....Aybar Karaçay – Can İnce

ve Reshevsky ileri yaşlarında da sayısız başarıları imza attılar, Capablanca Dünya Şampiyonu oldu.

Satranç 4,5 yaşında, babasının eve gelen konukla oynadığı oyunu seyrederek öğrenen Jose Raoul Capablanca, ilk oyununda babasını yener. Adam çocuğu Havana Satranç Kulübü'ne götürür. En güçlü oyuncular vezir çıkarak küçük Capablanca'yı yenmeyi olanaksız bulurlar. O sıralarda Havana'yı ziyaret eden Rus usta Taubenhauş, daha sonraları Capablanca Dünya Çapında tanınmış bir oyuncu olduğunda "Ben yaşayan ve Bay Capablanca'ya vezir çıkmış olan tek ustayım!" diyerek şaka yapmıştır. İşte bir deneme (minik Capa'nın beş yaşına daha iki ay var):

Iglesias-J.R. Capablanca, Havana 1893

1.e4 e5 2.Af3 Af6 3.Axe5 Axe4 4.d4 d6 5.Af3 Fe7 6.Fd3 Af6 7.c4 0-0 8.Ac3 Ac6 9.a3 a6 10.Fd2 b6 11.0-0-0 Fd7 12.Şb1

Aa5 13.Kc1 Ab3 14.Kc2 c5 15.d5 Ke8 16.h4 b5! 17.g4 Ad4 18.Axd4 cxd4 19.Ae4 bxc4 20.Axf6 Fxf6 21.Fxc4 Fxg4 22.Fd3 Ff3 23.Kh3 Fxd5 24.h5 Fe6 25.Kg3 g6 26.f4 Fh4 27.Kg1 Şh8 28.f5 Fxf5 29.Fxf5 gxf5 30.Fh6 Kg8 31.Kcg2 Kxg2 32.Kxg2 Vf6 33.Fg7 Vxg7 34.Kxg7 Şxg7 35.Şc2 Şf636.Şd3 Şe5 37.h6 f4 38.Şe2 Şe4 0-1

Capablanca 13 yaşında Küba Şampiyonu olur ve gelecekte Dünya Şampiyonu olabileceğinin ilk belirtilerini gösterir.

Samuel Reshevsky (1911-1992) "harika çocuk" olarak Avrupa ve Amerika'da gösteriler yapmış, bu arada ailesi eğitimini ihmal ettiğinden okula ancak 12 yaşında gitmiştir. Çocukluğu hakkında anlatılan birçok öyküden biri şöyle: İlk Amerika turu sırasındaki bir gösteride, kalabalık arasındaki bir kadın eğer kendisini öpmesine izin verirse o günlerde (ve bu günlerde) büyük para olan 50 dolar vereceğini söyler. Küçük Reshevsky reddeder: